jos mokslinėje daugialypėje veikloje. Ji daugybės straipsnių autorė, konferencijų dalyvė, pabuvojusi įvairiuose Europos kraštuose. Ypač dar norėtųsi pažymėti konkrečius mokslininkės nuopelnus Lietuvos archeologijai. Mokslinės veiklos pradžioje, dar gyvendama Bostone, 1958 m. ji išleidžia knygą "Ancient Symbolizm in Lithuanian Folk Art", kurio lietuviško vertimo tik dabar tesulaukėme (Senovinė simbolika lietuvių liaudies mene. Mintis, 1994. Iš anglų k. vertė A.Andriuškevičius). Atskirai minėtinas jos darbas "The Balts" (Baltai), išėjęs Londone anglų kalba 1968 m. Knyga buvo išversta į daugelį užsienio kalbų (italų, vokiečių, portugalų, latvių). Jos naujas, pačios autorės pakoreguotas leidimas Lietuvoje tepasirodė 1985 m. kiek pakeistu pavadinimu "Baltai priešistoriniais laikais" ir tapo mūsų tyrinėtojams svarbia parankine knyga. Šios anglų kalba parašytos knygos dar yra svarbios ir tuo, kad jos padėjo užsienio skaitytojui susipažinti su tolimos Lietuvos liaudies menu, prisidėjo prie baltistikos ir apskritai Lietuvos populiarinimo pasaulyje. O tam Marija skyrė daug dėmesio.

Dabar su nekantrumu laukiame pastarųjų kapitalinių M.Gimbutienės darbų lietuviško vertimo. Daugeliui besidominčių skaitytojų taps labiau prieinamos ne tik Marijos Gimbutienės koncepcijos apie Senosios Europos gyventojus, bet drauge labiau atsiskleis nepakartojama autorės asmenybė. Savo darbais ji pasistatė unikalų paminklą. Mums ir kitoms kartoms belieka jį tinkamai išsaugoti.

R. Volkaitė – Kulikauskienė

Liucija Murnikaitė (1951 – 1994)

1994 m. balandžio 11 dieną mirė archeologė Liucija Murnikaitė. Trejus metus liga atkakliai naikino jos sveikatą. Liucija vis nepasidavė, stengėsi dirbti ir užmiršti savo negalią. Deja. Paskutiniuosius 6 mėnesius ji praleido ligoninės palatoje. Ji nesiskundė. Visus, ateinančius aplankyti, pasitikdavo jos didelės, ramios akys. Ir pirmas klausimas būdavo: "Kas naujo darbe ?" Ji norėjo tik vieno – dirbti savo mėgiamą darbą. Liucija vis dar vylėsi – gal likimas bus gailestingas jai, gal ji dar grįš į muziejų, išvyks į ekspediciją. Gimtadienio išvakarėse negailestinga mirtis nutraukė jos gyvenimo siūlą.

Liucija palaidota Utenos kapinėse.

Liucija gimė 1951 m. balandžio 13 d. Utenos rajone, Sirutėnų kaime. Vaikystėje teko patirti daug vargo, nes tėvą pulkininką P.Murniką gaudė saugumas. Šeima vienoje vietoje ilgai neužsibūdavo. Mirus tėvui, abi su motina atsikėlė į Kauną. 1970 m. Liucija baigė Salomėjos Nėries vidurinę mokyklą ir tais pačiais metais įstojo į Vilniaus universiteto Istorijos fakultetą, istorijos specialybę. Būdama studente, dalyvavo studentų mokslinės draugijos archeologijos būrelio veikloje. 1972 m. skaitė pranešimą studentų mokslinėje konferencijoje Maskvoje, buvo apdovanota diplomu. 1975 m., baigusi universitetą, buvo paskirta į Kauno valstybinio istorijos muziejaus Archeologijos skyrių vyr. moksline bendradarbe. Archeologijos skyriuje ji dirbo iki mirties. Muziejus Liucijai buvo gimtieji namai. Ji buvo muziejininkė iš prigimties – kruopšti, darbšti, atidi, pareiginga. 1989 m. Liucija buvo paskirta Akmens amžiaus sektoriaus vedėja. Archeologija buvo jos gyvenimo prasmė ir džiaugsmas. Ji dalyvavo visose skyriaus organizuotose ekspedicijose: 1976 – 1978 m. Karmėlavos kapinyno (Kauno r.), 1978 – 1982 m. Lazdininkų kapinyno (Kretingos r.), 1983 – 1985 m. Šulaičių kapinyno (Kėdainių r.), 1986 – 1989 m. Pernaravos kapinyno (Kėdainių r.) ir 1990 – 1991 m. Kulautuvos kapinyno (Kauno r.) tyrinėjimuose. Ekspedicijose būdavo nepavargstanti darbininkė, patį paprasčiausią darbą dirbdavo su ugnele.

Su Liucija buvo malonu bendrauti. Būdama jautrios prigimties, ji mokėjo išklausyti, užjausti, suprasti. Visiems ją pažinojusiems ilgai trūks jos ramių akių, nuoširdaus žodžio.

K.Rickevičiūtė